

8.2.2010

VETOOMUS LASTEN YKSITYISYYDEN SUOJAN KUNNIOITTAMISEKSI HEIDÄN KUVIAAN JULKAISTAESSA

Arvoisa päätoimittaja

Lapsiasiavaltuutettu ja Pelastakaa Lapset ry vetoavat Teihin median edustajana, että ottaisitte vakavasti huomioon ne riskit, joita lasten kuvien julkaisemiseen lehdessä ja internetissä voi liittyä. Jokaisen ihmisen perusoikeutta, oikeutta yksityisyyteen, tulee kunnioittaa myös lasten kohdalla.

Mediassa on esimerkiksi järjestetty valokuvakilpailuja, joihin vanhemmat ovat saattaneet lähettää kuvia vähäpukeisista tai jopa alastomista lapsista. Perhealbumeihin sopivat kuvat voivat julkisessa mediassa levitettynä saada aivan toisenlaisen luonteen. Harva aikuinen haluaa itsestään julkisuuteen alastonkuvaa. Lapsilla on yhtäläinen oikeus yksityisyyden suojaan.

Mediajulkisuuden luonne on peruuttamattomalla tavalla muuttunut, kun uuden viestintäteknologian aikana kuvien kopioimiseen ja levitykseen ei voi niiden verkossa julkaisun jälkeen enää vaikuttaa. Usein kuvat sinänsä ovat yksityisessä käytössä viattomia, mutta niiden luovuttaminen julkisuuteen ei ole riskitöntä.

Lapsiasiavaltuutetun ja verkkoturvallisuustyötä tekevien tiedossa on, että lasten kuvia kerätään ja kulutetaan laajamittaisesti seksuaalisessa tarkoituksessa. Myös viattomassa mielessä otetut ja julkaistut kuvat lapsista ovat sellaiseen käyttöön haluttua materiaalia. Ne voivat levitä sellaisenaan pornografisissa ringeissä ja niitä voidaan manipuloida ja siirtää seksualisoivaan yhteyteen.

Lasta esittävien kuvien ja tietojen osalta on arvioitava myös kuvien julkaisemiseen liittyvä mahdollinen kiusaamisen tai nolaamisen riski. Aineisto on lasten ja heidän ystäviensä sekä myös tulevaisuudessa työnantajien ja työtovereiden saatavilla.

Internetiin laitettuna kuvien tai lasta koskevien tietojen käyttöä ei enää voi hallita. Viimekädessä kuvan julkaisijan on arvioitava myös julkaisemisen seurauksia ja lapsille mahdollisesti koituvia haittoja.

Alaikäisten vanhemmilla on oikeus päättää kuvien julkaisemisesta. Käytännössä he eivät kuitenkaan välttämättä itse tiedosta vaaroja, mihin lasten kuvien luovuttaminen julkaistavaksi voi johtaa. Sen vuoksi tiedotusvälineiden edustajilla tulee olla erityinen vastuu päättäessään kyseisten kuvien julkaisemisesta.

Viranomaiset ja järjestöt ovat jo pitkään valistaneet nuoria siitä, että julkiseen mediaan ei tule laittaa intiimejä kuvia tai itseä tai lähipiiriä koskevia paljastavia tietoja. Samaa linjaa on syytä noudattaa myös pienten lasten osalta. Tässä tarvitaan sekä vanhempien että median vastuullisuutta.

Journalistin ohjeiden mukaan kuvia julkaistaessa tulee huomioida yksityisyyden suoja. Suosittelemme, että media kävisi itsesäätelyn periaatteen mukaan keskustelua myös lasten kuvien julkaisemisen eettisistä rajoista.

Korostamme, että journalistien tulee käyttää omaa harkintaa lasten kuvien julkaisemisessa myös niissä tilanteissa, joissa vanhemmat haluavat kuvat julkisuuteen.

Maria Kaisa Aula
lapsiasiavaltuutettu

Hanna Markkula-Kivisilta
pääsihteeri
Pelastakaa Lapset ry.

Tiedoksi: Julkisen Sanan Neuvoston pääsihteeri